

1 Predviđa li se „zakonska kamata” u državi članici? Ako se predviđa, kako je „zakonska kamata” definirana u toj državi članici?

Zakonska kamata uređena je u Republici Bugarskoj, ali taj pojam trenutačno nije definiran zakonom.

U skladu s pravnom teorijom „zakonska kamata” je kamata koja nije dogovorena (u protivnom bi činila kaznu), nego je predviđena zakonom. Zakonska kamata za zakašnjelo plaćanje (zatezna kamata) naplaćuje se za zakašnjelo plaćanje novčane obveze. U slučaju neispunjenja obveze plaćanja novčanog duga vjerovnik uvijek ima pravo na naknadu po zakonskoj kamatnoj stopi od datuma početka kašnjenja (vidjeti članak 86. stavak 1. prvu rečenicu Zakona o obvezama i ugovorima). Vrhovni kasacijski sud (*Varhoven kasatsionen sad, VKS*) razvio je jedinstvenu sudsku praksu prema kojoj je svako neispunjenje novčane obveze zakašnjelo plaćanje i vjerovniku daje pravo na potraživanje naknade zbog neispunjenja obveze koja, u skladu s općim pravilom utvrđenim u članku 86. stavku 1. Zakona o obvezama i ugovorima, čini zakonsku kamatu od datuma početka kašnjenja. U slučaju obveze plaćanja u utvrđenom roku smatra se da dužnik nije ispunio obvezu plaćanja nakon isteka roka za plaćanje, a u slučaju da datum plaćanja nije utvrđen smatra se da dužnik nije ispunio obvezu plaćanja nakon primitka obavijesti od vjerovnika u skladu s pravilom iz članka 84. stavka 2. Zakona o obvezama i ugovorima. Stoga potraživanje zakonske kamate proizlazi iz skupa okolnosti koje uključuju sljedeće elemente: duguje se glavnica, taj je dug dospio i obveza plaćanja nije ispunjena, a predmet je tog potraživanja naknada štete koja je objektivno i logično izazvana neispunjenjem obveze. Potraživanje kamate je sporedno, ali je u određenoj mjeri neovisno u odnosu na potraživanje glavnice, a osnovni elementi koji vjerovniku daju pravo na takvo potraživanje uključuju oslanjanje na neispunjenje obveze, tj. nepravodobno postupanje kad je riječ o glavnici koja se duguje.

2 Ako se predviđa, koliko iznosi kamata/stopa i koja je njezina pravna osnova? Ako se predviđaju različite stope zakonske kamate, koje se okolnosti i uvjeti primjenjuju?

Na temelju članka 86. stavka 1. Zakona o obvezama i ugovorima, dužnik koji ne ispunji novčanu obvezu odgovoran je za naknadu po zakonskoj kamatnoj stopi od datuma početka kašnjenja. Stopu zakonske kamate utvrđuje Vijeće ministara.

Na temelju članka 86. stavka 2. Zakona o obvezama i ugovorima te radi prenošenja Direktive 2011/7/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama (SL L 48 od 23. veljače 2011., str. 1.), Vijeće ministara donijelo je Odluku br. 100 od 29. svibnja 2012. o utvrđivanju stope zakonske kamate za zakašnjela plaćanja u levima i stranim valutama (stupila na snagu 1. srpnja 2012., opozvana) te Odluku br. 426 od 18. prosinca 2014. o utvrđivanju stope zakonske kamate za zakašnjela plaćanja (stupila na snagu 1. siječnja 2015.) kojom se utvrđuje da stopa zakonske kamate odgovara osnovnoj stopi koju Bugarska narodna banka utvrdi za razdoblje nakon datuma dospijeća uvećanoj za deset postotnih bodova. Godišnja stopa zakonske kamate za zakašnjela plaćanja jest osnovna stopa Bugarske narodne banke koja se primjenjuje od 1. siječnja ili 1. srpnja tekuće godine uvećana za deset postotnih bodova. Dnevna stopa zakonske kamate za zakašnjela plaćanja iznosi 1/360 godišnje stope. Kamatna stopa koja je na snazi od 1. siječnja tekuće godine primjenjuje se na prvu polovinu godine, a ona koja je na snazi od 1. srpnja primjenjuje se na drugu polovinu godine.

3 Jesu li dostupne dodatne informacije o izračunu zakonske kamate ako je to potrebno?

Bugarska narodna banka određuje osnovnu stopu za relevantno razdoblje upotrebom metodologije koju utvrđuje upravni odbor i objavljuje ju u Službenom glasilu. Osnovna stopa i njezine izmjene objavljuju se na internetskim stranicama Bugarske narodne banke: <http://www.bnb.bg/>. Na tim je internetskim stranicama navedena i metodologija za određivanje osnovne stope.

U članku 10. stavku 3. Zakona o obvezama i ugovorima propisano je da se kamata na zateznu kamatu (složena kamata) plaća u skladu s pravilima Bugarske narodne banke. Međutim, ta pravila nisu objavljena.

U skladu s člankom 294. stavkom 2. Zakona o trgovini (*Targovski zakon*), ako je zaključena poslovna transakcija, kamata na kamatu može se obračunati samo ako su stranke tako izričito ugovorile.

Ako je u trgovačkom sporu podnesen zahtjev koji se odnosi na potraživanje zakonske kamate, tužbeni zahtjev mora biti popraćen izjavom koja sadržava izračune potrebne za određivanje iznosa kamate koja se potražuje. Ta izjava, propisana člankom 366. Zakona o parničnom postupku (*Grazhdanski protsesualen kodeks*), uvjet je za prihvaćanje tužbenog zahtjeva te će, ako nije podnesena, tužitelj biti upućen da ispunji taj uvjet u roku od jednog tjedna od primitka obavijesti o tome. Ako se te upute ne poštuju, sud će imati osnovu da ne razmotri tužbeni zahtjev koji se odnosi na potraživanje zakonske kamate.

4 Je li prethodno navedena pravna osnova besplatno dostupna na internetu?

Informacije o osnovnoj stopi i njezinim izmjenama dostupne su na engleskom i bugarskom jeziku na internetskim stranicama Bugarske narodne banke: <http://www.bnb.bg/>.

Zakon o obvezama i ugovorima, Zakon o trgovini i drugi prethodno navedeni pravni akti dostupni su na bugarskom jeziku na sljedećim internetskim stranicama: <https://www.lex.bg/>.

Zakon o obvezama i ugovorima, Zakon o trgovini i Odluka Vijeća ministara br. 426 od 18. prosinca 2014. o utvrđivanju stope zakonske kamate za zakašnjela plaćanja dostupni su i na bugarskom jeziku na sljedećim internetskim stranicama: <https://www.tita.bg/>.

Iznos zakonske kamate može se besplatno izračunati unošenjem iznosa dospelje glavnice i trajanja razdoblja nakon datuma dospijeća u jedan od sljedećih elektroničkih kalkulatora dostupnih na internetu: https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenia.html ili <http://balans.bg>.

Posljednji put ažurirano: 16/10/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.